

~oj devas rezigni pri sia sendependeco, pri siaj lingvaj k kulturaj apartaĵoj por kunfandiĝi en iun mondiskalan unuon (Kp KOSMOPOLITISMO).

nacionalismo. Naciismo : ~o de gentoj *premataj estas pli pardoninda ol tiu de gentoj premantaj Z.*

nadiro Z. ☛. Punkto de la ĉiela sfero, troviganta sur la vertikalo de l' observanto k direkte malsupre sub liaj piedoj : *la punkto diametre kontraŭa estas zenito.*

nadlo ☞. Pintoforma metala vergeto : ~o de elektra aparato ; *magneta ~o.* Vd KUDRILLO, MONTRILO, PINGLO, PINTO.

Nafto. Natura bitumeca fluaĵo, el kiu oni ekstraktas petrolon.

Naftalino. Solida, blanka, forte odoranta karbonida substanco, ekstraktita el terkarka gudro.

naftolo ☞ C¹⁰H⁷O⁴. Fenolo ekstraktata el naftalino, k uzata kiel intesta desinfektaĵo.

* **Naĝi** (ntr). 1 Sin movi sur aŭ en akvo : *ŝi ~is malproksimen sur la maro Z ; lerni ~i ; al~i al la bordo ; tra~i riveron ; nek trans~eble, nek transireble Z ; brust~ado ; dors~ado ; flank~ado.* 2 Esti portata sur la akvo, flosi : *multaj folioj ~as sur la lago ; ~anta trabo ; nia ŝipo ~as bonorde al sia celo Z ; ĉirkaŭe ~is montoj da glacio Z ; malpeza ŝaŭmo ~as sur la akvo.* 3 Sin movi aŭ esti portata en iu flueca aŭ gasa medio : *aerŝipo, aeroplano ~as en aero ; ni rigardis la nubojn ~antajn sub niaj piedoj ; bando da birdoj tra~as alte la ĉielon ; obtuzaj sonoj ~is en la aero.* 4 (f) Trapasi, iri pp ideoj aŭ sentoj : *en liaj okuloj kvazaŭ ~is feliĉaj rememoroj k antaŭsentoj Z ; per la faden de rememoroj al~is al ŝi la vizaĝo de la patrino Z ; jam for~as liaj belaj revoj ; antaŭaj kutimoj k sentoj for~is en neatingeblan malproksimon sur trorapidema ondo de senrevena pasinteco Z.* (Kp FLUGI, ŜVERBI, FLUI, KURI.) 5 (f) Esti kvazaŭ baniĝanta en abundo de io : *~i en sango ; ~i en riĉaĵoj Z, en plena feliĉo, en fantaziaj revoj.* 6. Organo per kiu sin movas la fiŝoj en akvo. **El**~i. Eliĝi el akvo : *nur lia kapo el~as ; (f) multe el~is en ĝia memoro Z.* 7. Birdo havanta ~okapablon : *anaso, cigno, mevo estas ~birdoj. ~obar-*

elo. Speco de flosanta barelo alfiksit aĉe fundo de maro aŭ rivero, k uzata kiel signalo por montri danĝeran lokon aŭ por alligi ŝipon (Kp BUO).

* **Naŭa.** 1 Sensperte malkaŝema k kredema kiel infano : *~a knabino ; ne ekzistas ~a vulpo Z ; iom ~a enluziasmo ; ~aj iluzioj ; en tiu tempo tiuj ĉi ~aj kontraŭparoloj estis rigardataj kiel veroj Z.* 2 Tute laŭnatura, senartifika : *~a respondo, rakonto, desegnaĵo ; la ~aj amoj de paŝtistoj. ~ega.* Tro~a, stultete ~a.

najado Z. Nimfo de fontoj k riveroj.

* **Najbaro.** Tiu, kiu loĝas aŭ troviĝas proksime de alia persono : *havi bonan ~on Z ; sur ĉeval' de ~o la ŝarĝo ne pezas Z* (Vd FREMDA, LEDO) ; *li estis mia ~o ĉe la mangotablo, en la teatro ; Francoj k Germanoj estas ~oj ; malsaĝo estas ~o de mizero Z.* ~a. 1 (iu) Loĝanta aŭ troviĝanta proksime de iu : (f) *fajro k pajo ne povas ~e vivi.* 2 (io) Estanta proksime de io : *~a insulo B, lando B. ~e de.* Proksime de : *~e de la ŝoseo estis kaŝitaj oazoj B. ~aĵo.* Ĉirkaŭaĵo, proksimaĵo : *li loĝas en nia ~aĵo.*

* **Najlo.** Pinta metala bastoneto provizita per pli larĝa kapeto k servanta por fiksi objekton, en kiun oni enpuŝas ĝin. ~l (tr). Fiksi per ~o : *~i kestoj ; ~i spegulon ĉe la muro.* **Al**~i. (f) Senmovigi kvazaŭ per ~o : *surprizo, teruro al~is lin al la tero ; al~ita al la lito per la malsano ; ŝi estis kvazaŭ al~ita al la loko ĉe la vido de la amasigitaj juveloj Z* (Kp ALFORĜI). **Ligno**~o. Pinta ligna bastoneto similanta ~on, uzata por ŝtopi trueton, kunigi lignajn pecojn ktp.

* **Naĵtingalo.** G. el paseroj rimarkinda pro sia bela kanto (*lusciniā*).

nano. Nenormala malgrandegulo.

* **Nankeno.** Unukolora, ordinare helflava teksaĵo el kotono, origine fabrikata en la ĥina urbo Nankeno.

* **Napo.** Leg. el fam. kruciferoj, kies tubera radiko estas manĝebla (*brassica napus*).

* **Narciso.** Veg. el fam. amarilidacoj, kies plej ordinara speco havas blankajn florojn kun intensa bonodoro (*narcissus*).

Narkoti Z (tr). Kaŭzi per ia drogo nenaturan dormon kun stato de sensenteco. ~aĵo. Narkotiko.